

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/129/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719202490
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8719202490.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. L. XXXX/X, S., dieťa rodičov Z. R., bytom R. XXX/XX, K. K. N., a otca X. T., nar. XX.XX.XXXX, zomretého XX.XX.XXXX, o návrhu E. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. cesta XXXX/X, S., o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 14P/105/2019-25 zo dňa 21.05.2019, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o zverení mal. Q. do náhradnej osobnej starostlivosti s upresnením, že E. T. je oprávnená a povinná mal. Q. zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. Q. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad.

III. P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o uložení povinnosti navrhovateľke podať návrh vo veci samej o zverenie mal. Q. do náhradnej osobnej starostlivosti, s doplnením, že lehota na podanie návrhu je 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.

odôvodnenie:

I. Obsah napadnutého rozhodnutia

1. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.: „v y d á v a toto neodkladné opatrenie:

1. Zveruje mal. Q. T. do náhradnej osobnej starostlivosti E. T., ktorá ju bude zastupovať v bežných veciach, vychovávať a vymáhať pre ňu výživné.

2. Ukladá navrhovateľke podať riadny návrh na zverenie maloletej Q. T., nar. X.X. XXXX, do jej náhradnej osobnej starostlivosti.“

2. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 367 ods. 1 až 3 Civilného mimosporového poriadku. Súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 6P/57/2011-240 zo dňa 03.04.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1CoP/51/2012-268 zo dňa 18.07.2012 bola mal. Q. zverená do osobnej starostlivosti otca a styk s matkou bol zakázaný. Uvedená úprava platila až do času smrti otca. Z konania vedeného pod sp. zn. 14P/105/2019 súd vyčítal, že rozsudkom č. k. 14P/105/2019-221 zo dňa 08.09.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7CoP/1/2017-284 zo dňa 27.02.2017 bol návrh matky na úpravu styku zamietnutý. Mal. Q. sa na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 10.05.2019 vyjadrila, že nesúhlasí, aby žila s matkou, odmieta ju. Uvedenú skutočnosť potvrdila i vo svojej výpovedi pred súdom, kde vyslovila, že v každom prípade chce ostať v jej súčasnom prostredí, k biologickej matke sa nechce vrátiť, keďže sa o ňu dlhodobo

nezaujímá. Prihliadajúc na názor mal. dieťaťa, súd návrhu na zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel. V riadnom konaní je však potrebné dôkladne prešetriť pomery na strane účastníkov konania a starostlivo zistiť skutočný stav vecí. Z tohto dôvodu súd uložil navrhovateľke povinnosť podať návrh vo veci samej, pri jej nečinnosti uplynutím lehoty neodkladné opatrenie stratí účinnosť.

II. Obsah odvolania matky

3. Proti uzneseniu podala odvolanie matka. Napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné a veľmi nespravodlivé. Súdom určený zákaz styku bol podmienený začatím trestného stíhania pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Celé toto konanie však bolo vykonštruované otcom, nepravdivosť ktorého bola aj preukázaná a uznesením vyšetrovateľa bolo trestné stíhanie zastavené, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Začiatkom roka 2019 došlo k spontánnej SMS komunikácii s maloletou, ktorá prebiehala až do smrti otca. Vyjadrenie maloletej v rámci výsluchu považuje za nepravdivé. Matka má maloletú stále rada, zodpovedá za ňu ako rodič, preto má právo byť s maloletou. Matka má stabilné rodinné prostredie, manžela a ďalšiu dcéru R.. Maloletá je manipulovaná, vedená ku klamstvám a nenávisti voči matke. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konania a nové rozhodnutie, respektíve, zmeniť a zveriť mal. Q. do osobnej starostlivosti matky.

4. Navrhovateľka sa vyjadrila, že neodkladným opatrením súd dočasne upravil pomery k mal. Q. a postupoval pri tom v jej najlepšom záujme. Strata otca a k tomu ešte zmena výchovného prostredia by mali negatívny vplyv na zdravý vývin maloletej. Tvrdenia matky ohľadne ovplyvňovania maloletej považuje za irelevantné a ničím nepodložené.

III. Hodnotenie odvolacieho súdu

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie matky nie je dôvodné.

6. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

7. Podľa § 43 ods. 1 zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

8. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, otec je toho času už nebohý. Maloletá bola od roku 2012 zverená do osobnej starostlivosti otca, v jeho domácnosti vyrastala so svojimi súrodencami a manželkou otca. Dňa 25.04.2019 otec maloletej zomrel, maloletá zotrvala v doterajšom výchovnom prostredí, bez pripustenia možnosti jeho zmeny. Navrhovateľka, manželka otca, so zverením maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí.

9. Odvolací súd si je vedomý skutočnosti, že po smrti otca právo a povinnosť osobnej starostlivosti o maloletú prináleží matke. Vzťahy medzi matkou a maloletou sú však vážne narušené, ich vzájomný styk bol súdom zakázaný. Bez ohľadu na dôvod zákazu, je potrebné konštatovať, že maloletá nemá k matke vybudovaný citový vzťah, ktorý by za súčasnej situácie umožnil zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky. Prioritne odvolací súd zameril svoju pozornosť na názor maloletej, ktorý vyjadrila v rámci výsluchu pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, ako aj súdom. Je zrejmé, že matku odmieta, nechce sa s ňou stýkať, mieni zotrvať v starostlivosti navrhovateľky.

10. Odvolací súd sa oboznámil aj s výpisom SMS komunikácie medzi matkou a maloletou, ktorá prebiehala od začiatku roku 2019. Z obsahu je zrejmé, že matka sa usiluje o nadviazanie vzťahu s maloletou, potýka sa však s odmietaným postojom maloletej. Q. matke síce stroho odpovedá, odmieta však akýkoľvek ústny telefonický či osobný kontakt. Po smrti otca bola SMS komunikácia zo strany maloletej ukončená.

11. Z osvedčených skutočností odvolací súd vyvodzuje právny záver o dôvodnosti podaného návrhu. Maloletá matku odmieta, ich vzájomný vzťah je bez silnejšej citovej väzby. Odvolací súd relevantne vyhodnotil objektívne kritéria najlepšieho záujmu maloletej tak ako sú vymedzené v čl. 5 zákona o rodine. V zmysle ust. § 43 ods. 1 zákona rodine prihliadol na prejavovaný názor maloletej, za súčasnej snahy o bezpečie a stabilitu výchovného prostredia, ako aj zdravý duševný vývin maloletej. Súdom určený zákaz styku značným spôsobom poznačil citové väzby medzi matkou a maloletou, jeho obnova by mala prebiehať postupne, nie tak nárazovo, ako by tomu bolo v prípade zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky.

12. Za daného stavu preto odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie vo výroku o zverení mal. Q. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky ako vecne správne postupom vyplývajúcom z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení ust. § 2 ods. 1 CMP.

13. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

14. Výrok o oprávnení navrhovateľky vymáhať výživné v mene maloletej považuje odvolací súd za bezpredmetný, vzhľadom na skutočnosť, že výživné sa v prípade zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti poukazuje na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý má právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa .

15. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 45 ods. 8 zákona o rodine súd uložil matke povinnosť prispievať na výživu mal. Q.. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní neboli preukázané majetkové a zárobkové pomery matky, ako ani odôvodnené potreby maloletej, súd určil výživné v minimálnom rozsahu, teda vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa

alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré je matka povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad.

17. Keďže súd prvej inštancie matke neuložil lehotu na podanie návrhu vo veci samej, jeho výrok je nevykonateľný. Z tohto dôvodu odvolací súd výrokom III. pristúpil k doplneniu lehoty na podanie návrhu vo veci samej, ktorá je 30-dňová, počítaná odo dňa doručenia napadnutého uznesenia navrhovateľke.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).